

Atgaila

Kupiškio
rajono
laikraštis
1996 m.
spalio 14 - 20 d.
Nr. 42(51)
Kaina 25 ct

Ne tik kančios, bet ir vilties paminklas

Susikaupimo akimirka prie paminklo žuvusiems Kupiškio krašto partizanams.

"Pusę amžiaus mūsų brangūs žuvusieji laukė, kol bus pripažinta jų auka Tėvynei. Pagaliau sulaukė. Mes atėjome prie šio paminklo su gėlėmis, žvakėmis, giesmėmis..." - taip sekmadienio, spalio 13-osios gražia popietę kalbėjo Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos rajono skyriaus tarybos pirmininkė Stanislava Kazilionienė prie Kupiškio pakraščio, buvusios žvyrduobės vietoje, pastatyto paminklo Algimanto apygardos Vytenio rinktinės žuvusiems Kupiškio krašto partizanams.

Anas sekmadienis tam buvo skirtas: pasimelsti Kupiškio bažnyčioje už kovojusius ir vardan Tėvynės žuvusius, už tremtyje ir kalėjimuose kentėjusius, už viltį turėjusius, kad vis vien ateis Lietuvos atgimimo metas. Šv. Mišias aukėjo ir pamokslą sakė kunigas V. Liuima. Pamaldose giedojo Panevėžio tremtinių choras. Po trumpos maldos prie Tremtinių paminklo šventoriuje gausi minia kupiškėnų, šaulių, savanorių, taip pat ir kaimyninių rajonų tremtinių atstovų patraukė link miesto 1-osios vidurinės mokyklos stadiono. Lauko gatvės galan, kur iš tolo švietė gelsvo ažuolo monumentas: dvi figūros, spygliuota viela apjuostas kūnas. Ir laisvi, platus, žmones gaubiantys, angelo sparnai... Kompozicijos autorius dailininkas H. Orakauskas kalbėjo apie konkrečias talentingų žmonių netektis, tapusias visos tautos praradimais, apie žuvusį poetą Bronių Krivicką, apie pagarbų kankinių atminimą.

Žuvusius reikia ne tik atsiminti. Iš jų būtina semtis stiprybės, mokytis atsakomybės už tautos ateitį. Tęsti

idėjas ir darbus. Kovoti ir niekad neprarasti pergalės vilties... Nepaisant, kas yra valdžioje, kas turi daugumą, kas diktuoja politiką, visada reikia galvoti apie rytdieną. Apie tai kalbėjo Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio pirmininkas J. Čeponis, LPKTS Panevėžio skyriaus tarybos narys A. Šimėnas. Trumpą žodį tarė ir tolimesnį svečiai - Seimo narys A. Kubilius, Krikščionių demokratų partijos kandidatas į Seimą biržietis R. Šaknys. Dėkodamas už kūrinį dailininkui H. Orakauskui ir tremtiniams už paminklo idėją, rajono meras V. Mockus prisiminė šventės prieštarumą: paminklas primins praeitį ir taps istorija, o tikrasis gyvenimas žengia į rytdieną, kuri turi būti veikli, atkakli, kuriai reikia kasdienio įtempto darbo. Ir sąmoningų piliečių, įžvelgiančių tautos ir valstybės perspektyvą.

Kupiškietė A. Jonušienė prisiminė asmeninius skaudžius išgyvenimus, jaunus taurius žmones, visuotinę baimę, skleidžiamą atėjūnų, būtinybę niekad neužmiršti praeities. Buvo prisiminti paminklo pastatymo rėmėjai: miškų urėdija, žemės ūkio mokykla, rajono laikraščio redakcija, dujų pilstymo stotis, "Aukštaitijos pieno" kooperatyvas, komunalininkai, statybininkai, sušelpę transportu. Prisiminimai, svečių kalbos buvo palydimos panevėziečių choro dainų ir giesmių. Savanoriai pagarbą žuvusiems atidavė šūvių salvėmis.

Dar vienas gyvųjų padėkos ženklas Tėvynės gynėjams rodys Kupiškyje esant gyvą ryšį su tokia dar netolima istorija.

Asta DAUGIRDAITĖ

KONSULTACIJA

Žemdirbiams kelių mokesčiai sumažintas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1091 krovinių transporto priemonių, kurių bendroji masė iki 10 tonų (sunkvežimiai GAZ-53 ir mažesni už juos), savininkams - žemės ūkio bendrovėms ir ūkininkams - metinis mokesčiai už naudojimąsi automobilių keliais sumažintas iki 100 litų. Anksčiau buvo 300 litų.

Šį mažesnį mokesčių savininkai turi sumokėti Žemės ūkio banko Kupiškio skyriuje (sąskaita - 141018), nurodant mašinos markę ir valstybinį numerį, o kvitą pateikti pristatant sunkvežimį techninei apžiūrai. Jei sunkvežimio savininkas yra ūkininkas, papildomai su savimi reikia turėti galiojančią pažymą apie ūkio registravimą.

Didesnės negu 10 tonų bendrosios masės krovinių automobilių savininkams mokesčiai liko nepasikeitę, tokie, kokie buvo nustatyti 1995 m. birželio 2 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 778.

Algis BIDLAUSKAS
Rajono žemės ūkio valdybos žemės ūkio technikos valstybinės priežiūros vyr. inžinierius - inspektorius

Reikia patikimų žmonių

Čia pat Seimo rinkimai. Skelbimų lentose nebėra vietos norintiems reklamuotis. Televizija, radijas kiekvieną dieną lyg susitarę: "Padidinsime atlyginimus, pensijas, įkursime naujų darbo vietų..." ir t. t. Nebesinori jungti televizoriaus nei radijo - viskas nusibodo. Ar gi ne tą patį girdėjome prieš anuos rinkimus?

Prezidentas dėsto: "Svarstykim, rimtai pagalvokim, man tas nepatinka..." "Tai kodėl per tuos metus nepadarėt kaip reikia?" - klausia nuo tų kalbų pavargę žmonės.

Yra vilties, kad naujajame Seime turėsime daugiau tautai atsidavusių valdžios atstovų. Štai Subačiaus gyvenvietėje neseniai lankėsi Krikščionių demokratų partijos kandidatė į šalies Parlamentą Loreta Stonienė. Jauna, energinga, biologijos mokytoja. Iš tos pačios Anykščių - Kupiškio rinkimų apygardos buvo atvykęs ir dabartinio Seimo narys Feliksas Kolosauskas. Jis jau tarsi toks vienišas, net geriausi draugai neatėjo į susitikimą.

Pirmąjį spalio šeštadienį sulaukėm dar vienos kandidatės - Rasos Rastauskienės, kurią iškėlė Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Ją lydėjo etnografinis ansamblis "Ula". Nebuvo jokios politikos, viskas surašyta lankstinukuose, paremta faktais, įrodyta darbais. Geresnės agitacijos nereikia. O ansamblio šokėjai ir dainininkai žiūrovus "pajaunino" keleriais metais. Palinkėję ilgiausių metų, skambant maršo garsams, laimingi skirstėmės į namus.

Ir mūsų seniūnė Vilija Sabalienė priklaušo Tėvynės sąjungai. Ji visą save aukoja žmonėms, nežiūrėdama darbo valandų, kartais ir nevalgius būdama, sutaria su kolektyvu, stengiasi, kad tik gyventojams būtų geriau. Norėtųsi, kad ir į Seimą patektų tokie žmonės.

Be abejonės, tarp kandidatų yra ir apsišaukėlių, kurie dirba tik savo naudai. Tokius reikia traukti į dienos šviesą, parodyti jų juodus darbelius. Tad rinkimės patikimus žmones, dirbančius mums, o ne valdžiai.

Antanas VALIUS

Savivaldybės savaitė

Pirmadienį, spalio 7 d., savivaldybėje pirmą kartą susitiko su rajono meru V. Mockumi bei savivaldybės ekonomikos ir komunalinio ūkio skyriaus vyresniuoju ekonomistu - registro tvarkytoju A. Kuodžiu. Verslininkai turėjo priekaištų dėl prekybos organizavimo rajono vartotojų kooperatyvo turgavietėje. Paprašyta, kad mokesčių inspekcija ir visuomenės sveikatos centras patikrintų, kokiomis sąlygomis čia prekiaujama.

V. Mockus ragino verslininkus intis antrinių žaliavų supirkinėjimo, kvietė nuomoti buvusioje kareivinių teritorijoje esančius laisvus pastatus. Kalbėta ir apie pastatų, kuriose įsikūrę verslo žmonės, tvarkymą, fasadų dažymą, stogų remontą. Meras pageidavo, kad mieste atsirastų daugiau šviečiančios reklamos.

Nuspręsta, jog rajono vadovų ir verslininkų susitikimai vyks reguliariai: kas mėnesį arba du. Konsultacijas ir informaciją verslu užsiimančioms asmenims teiks A. Kuodys.

Antradienį, spalio 8 d., rajono meras V. Mockus telefonu kalbėjosi su Priešgaisrinės apsaugos departamento vadovu K. Zulonu dėl civilinės saugos pastato atidavimo Kupiškio priešgaisrinėi tarnybai. Artimiausiu metu kupiškėnai gaisrininkai jau turėtų šias patalpas gauti. Beliko sutvarkyti kai kuriuos formalumus.

Tą pačią dieną V. Mockus su rajono valdybos žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos viršininku M. Bidlauskiene važinėjo po Šimonių seniūniją ir aiškinosi, kam priklausys piktžolėti laukai.

Apsileidusius žemės savininkus turėtų nubausti Valstybinės augalų apsaugos stoties vyriausioji agronomė D. Butėnienė. Svečiams rūpestį kėlė ir šeimi-

ninkų neturinti žemė. AB "Kupiškio agrochemija" pasiūlyta išsinuomoti ne-naudojamus žemės plotus.

Trečiadienį, spalio 9 d., Sveikatos apsaugos ministerijoje lankėsi mero pavaduotoja M. Namontienė. Aptartos rajono medikų aktualijos.

Ketvirtadienį, spalio 10 d., rajono meras V. Mockus buvo išvykęs į Vilnių. Vidaus reikalų ministerijoje su Kriminalinės policijos vyr. komisaru V. Račkausku pasikeista nuomonėmis dėl rajono policijos komisariato transporto reikalų.

Dalyvauta taip pat rajonų merų susitikime su Respublikos premjeru M. Stankevičiumi. Svarstyti ateinančių metų savivaldybių biudžeto, artėjančio šildymo sezono finansavimo klausimai.

Penktadienį, spalio 11 d., Adomynės restauruojamame dvare rajono meras V. Mockus, savivaldybės kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas V. Vilimas, urbanistikos ir ekologijos skyriaus inžinierius statybininkas M. Šalkauskas, rajono paminklotvarkininkas V. Dičkus, Kultūros vertybių apsaugos departamento Panevėžio teritorinio padalinio vadovas K. Stančikas, rangovinių organizacijų ir minėto departamento atstovai tarėsi, kaip užbaigti šio dvoro restauravimą. Nuspręsta, kad per mėnesį bus sutvarkyta dalis patalpų ir į jas galės persikelti medicinos punktas, biblioteka bei skaitykla.

V. Mockus taip pat susitiko ir kalbėjosi su Adomynės pagrindinės mokyklos direktore D. Mašauskienė dėl gyvenvietės aplinkos švarinimo darbų. Susitarta, kad jie bus atlikti per savaitę, suorganizavus gyventojų talkas.

Visų ir kiekvieno labui

Spalio pradžioje Kupiškio darbo biržoje buvo užregistruoti 533 bedarbiai. Palyginti su rugsėjo pradžia nedarbo lygis išliko tas pats - 4 proc. Spalio 1 d. duomenimis, čia buvo užsiregistravę 28 absolventai, baigę aukštesniųjų ir profesines mokyklas ir nerandantys darbo.

Per rugsėjo mėnesį į biržą kreipėsi 121 bedarbis - 12 žmonių mažiau negu per rugpjūtį. Biržos darbuotojų nuomone, žmonių aktyvumą galbūt stabdo griežtesnė socialinės paramos tiekimo vargingiausiems gyvenantiems žmonėms per šildymo sezoną tvarka. Per mėnesį įdarbinti 66 žmonės, iš jų 22 moterys. Nuo metų pradžios įdarbintas 561 rajono gyventojas, dar 592 žmonės įtraukti į aktyvias užimtumo priemones: 236 dirbo viešuosius

darbus, 119 - laikinus, 16 - remiamus, 81 žmogus lankė profesinio permokymo kursus. Darbo paieškos klubo veikloje dalyvavo 195 kupiškėnai. Aštuoniems rajono gyventojams buvo skirtos paskolos savam verslui organizuoti, iš jų 4 ėmėsi auginti žemės ūkio produkciją, 2 - komercijos, po vieną - siuvimo ir elektromontažo paslaugų.

Biržos darbuotojų teigimu, mūsų rajonas yra vienas iš geriausių šalyje realizuojančių viešųjų darbų programą. Kupiškėnai gali patys tuo įsitikinti: tvarkoma kultūros, švietimo, sveikatos įstaigų aplinka, seniūnijų teritorijos, kapinės, dirbama kartu su komunaline, butų ūkio, melioracijos, kelių tarnybomis.

Rokas DOMANTAS

Atvyksta Panevėžio literatai

Šiemet minime Lietuvos aklyjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) įkūrimo 70-metį. Tai visuomeninė organizacija, kuri padeda akliesiems integruotis į visuomenę, bendradarbiauja su įvairiomis organizacijomis ir fondais, rengia programą regėjimo invalidų švietimo, reabilitacijos, užimtumo srityse.

Lietuvos aklyjų sąjungai paremiant, 1991-1995 metais buvo išleista 25 neregijų autorių grožinės kūry-

bos ir publicistikos leidiniai.

Spalio 22 d. 16 val. Kupiškio viešosios bibliotekos muzikos skyriuje įvyks susitikimas su Panevėžio literatais Zenonu Kavaliausku ir Janina Pipriene. Dalyvaus skaityvai ir Lietuvos aklyjų bibliotekos Panevėžio filialo vedėja Aldona Galadauskienė. Kupiškėnus maloniai kviečiame gausiai dalyvauti.

Laima KLIOPKINIENĖ

Dujininkų darbai ir rūpesčiai

Kupiškio dujų pilstymo stotis pradėjo veikti prieš aštuonerius metus. Tai naujiausia ir paskutinė pastatyta tokia įmonė Lietuvoje. Tokios stotys kaip Kupiškioje dar veikia Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose.

Mūsiškė aptamauja aštuonių aplinkinių rajonų vartotojus. Nuo šių metų į Panevėžį, Biržus, Pasvalį, Rokiškį, Anykščius, Uteną, Zarasus dujovežiai centralizuotai atveža dujas, skirtas transportui (degalinėse užpildomi rezervuarai) ir požeminiam grupiniams įrenginiams, iš kurių jos tiekiamos daugiabučių namų gyventojams. Zarasų rajone kupiškėnai dujų balionus išvežioja visiems gyventojams. Kiti rajonai šią paslaugą žmonėms teikia patys.

Kaip sakė dujų pilstymo stoties viršininkas B. Tekutis, dabar stotis dirba ne visu pajėgumu, nes sumažėjo dujų paklausa. Nebedaug jų reikia instancijoms žemės ūkio bendrovėms, taupiau jas naudoja gyventojai, kurie yra įsirengę dujų apskaitos prietaisus. Neseniai įmonėje baigta pagrindinio cecho rekonstrukcija, kainavusi per 200 tūkst. Lt. Norint sutaupyti energetinių resursų, buvo uždaryta didžioji katilinė. Senieji DE garo katilai su didele vandens paruošimo ūkiu dirbo minimaliu režimu ir patenkino visos įmonės poreikius. Kitų klientų katilinė neaptamavo. Joje dirbo 12 žmonių. Dabar įmonėje yra trys mažos katilinės, kuriose sumontuoti prancūziški SAUNIER DUVAL vandens šildymo katilai. Jie kūrenami skystom dujom. Kai kuriose įmonės patalpose, kur nereikia palaikyti 18 laipsnių šilumos, įrengtas elektrinis šildymas su termoregulatoriais. Naujoji katilinė sunaudoja tik 32 proc. senosios katilinės sunaudotų dujų kiekio, 20 proc. anksčiau sunaudoto vandens kiekio ir 60 proc. elektros energijos. Katilinės rekonstrukcija stočiai atspirko po šešių mėnesių. Aišku, įmonės administracija buvo priversta šiek tiek sumažinti etatų. 1995 m. pradžioje čia dirbo 93 žmonės, šiuo metu - 65.

Stotis turi 47 transporto priemones. Vairuotojams taikomas vienietinis apmokėjimas už darbą - mokama už išvežtų dujų kiekį. Utenoje, Rokiškyje ir Panevėžyje užpildomos 6 t talpos cisternos. Į mažesnius rajonus reguliariai atvežamos per-

pus mažesnės - 3 t talpos. Šių metų rugpjūčio mėnesį stotyje buvo realizuota 845,5 t suskystintų dujų. Dar 102,9 t tokių dujų realizuota per šios įmonės padalinį - rajono dujų ūkį.

Dujininkai transporto priemonėms montuoja ir dujinę įrangą. Pasak B. Tekučio, jie dujifikavo apie 95 proc. buvusios AB "Kupiškio pienas" automobilių. Dabar dirbama Kupiškio ir Rokiškio autobusų parkuose. Vietoj benzino naudoti dujas vairuotojams labiau apsimoka. Dujinė įranga atsiperka pravažiavus 3 tūkst. km. Stotyje galima įsigyti dujinių židinių. Iki rugsėjo 20 d. jie buvo parduodami su 20 proc. nuolaida ir kainavo 530 Lt.

Teikiama ir daugiau paslaugų. Privatūs sodybų apšildymui įmonės darbuotojai gali įrengti atžeminius dujų rezervuarus (nuo 2 iki 4 kub. m talpos) ir dujines krosnis. Kol kas dujomis savo sodybą apšildo tik vienas rajono gyventojas. B. Tekutis norėtų, kad tokių sodybų ateityje atsirastų daugiau. Kupiškio miesto Pergalės gatvės gyvenamajame kvartale, kuris nebuvo prijungtas prie miesto šilumos tinklų, šilumos tiekėjų rūpesčių įrengta pavyzdinė katilinė. Čia irgi sumontuoti prancūziški dujiniai katilai. Suskystintos dujos apšildymui vartotojams parduodamos su nuolaida, nes neturima, kur jas realizuoti. Šildymo reikmėms jų tona atsieina 850 Lt, o naudojamų maistui ruošti - 1190 Lt.

Komunaliniam ir buitiniam naudojimui dujos gaunamos iš Mažeikių. Transportui ir pramonei jas teikia UAB "Gazimpeks" iš Rusijos. Pirmą kupiškėnai įsigijo laboratoriją, kurioje tiriama dujų sudėtis ir išduodami pasai išvežamoms dujomis.

Pasak įmonės vadovo, suskystintų dujų firmos Lietuvoje dirba nenuostolingai. Kupiškėnai dujininkai dažnai paremia įvairius rajono kultūros renginius. Čia pigiausiais į kainiais galima išsinuomoti autobusą moksleivių ekskursijoms.

Nors kai kuriuose aplinkiniuose rajonuose tiekiamos arba planuojamos tiekti gamtinės dujos, tačiau, B. Tekučio įsitikinimu, suskystintos vis vien dar ilgai turės paklausa, ypač naudojamos buities poreikiams.

Banguolė ALEKNIENĖ

Kalbos skrynelė

Ar taisyklingi užrašai?

Visa informacija apie parduodamą prekę turi būti pateikiama taisyklinga lietuvių kalba. Šito reikalauja ne tik Lietuvos Respublikos Valstybinės kalbos įstatymas, bet ir Lietuvos Respublikos Vartotojų teisių gynimo įstatymas. Pasižvalgysiu po Kupiškio miesto parduotuves, pastebėjau ne vieną klaidingą užrašą.

Dažnai nusižengiama lietuvių kalbos žodžių tvarkos reikalavimams, pvz.: kava pupelių (= pupelių kava), mėsa kiauliena (= kiaulienos mėsa arba kiauliena), silkė rūkyta (= rūkyta silkė), dažai grindų rudi (= rudi grindų dažai), ledai šokoladiniai (= šokoladiniai ledai), sultys apelsinų (= apelsinų sultys), duona "Sėliū" (= "Sėliū" duona) ir pan.

Reikėtų įsiminti, kad derinamasis arba kilmininku išreikštas nederinamasis pažymynys neturi eiti po pažymimojo žodžio atskirai vartojamuose prekių ir kitų gaminių pavadinimuose.

Prekės pavadinime pažymynys, išreikštas daiktavardžio vardininku, turi būti suderintas su pažymimuoju žodžiu linksniu ir eiti po jo, pvz.: dešra "Nemunas", slėgtainis "Salduvė".

Taip pat vietoje būdvardžių su priešaga -inis, vartoti nusakomąjį kilmininką, pvz.: stomatologinis kabinetas (= stomatologijos kabinetas), bifsteksinis faršas (= bifstekų faršas), rinkiminė apylinkė (= rinkimų apylinkė).

Telieka priminti, kad už Valstybinės kalbos įstatymo, Valstybinės kalbos komisijos nutarimų ir Valstybinės kalbos inspekcijos pareigūnų nurodymų nevykdymą įspėjama arba skiriama atitinkama pinigine bausmė, numatyta Lietuvos Respublikos Administracinės teisės pažeidimų kodekse.

Taigi kviečiu visus, kuriems aktualūs lietuvių kalbos vartojimo klausimai, pasikonsultuoti.

Banguolė ALEKNIENĖ
Savivaldybės kalbininkė

Kas valdys valstybę?

LDDP vėl reikėtų keisti pavadinimą, nes jį negynė darbo žmonių. Tai išryškėjo ir keičiant pinigus. Per dešimtmečius susitaupiusiems po keletą tūkstančių rublių sunkia valandai, galima buvo pakeisti santykiu 1:1, o labai didelės turtingų žmonių sumas - gal net santykiu 500:1. Tuo tarpu LDDP organizuotas pinigų keitimas buvo naudingas turtuoliams, kurie, švelniai tariant, prisigyveno per pastaruosius metus.

Nuo LDDP visai negali atsiriboti ir Socialdemokratų partija bei Centro sąjunga. Juk A. Sakalas ir E. Bičkauskas - Seimo pirmininko Č. Juršėno pavaduotojai. Socialdemokratas J. Paleckis buvo Prezidento A. Brazausko patarėjas. Žmonės nepamiršo, kad E. Bičkauskas sovietmečiu tardė monsijorą A. Svarinską. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos

1992 m. balandžio 21 d. balsavimo rezultatai patvirtina, kad socialdemokratų atstovai A. Sakalas ir N. Medvedevas, vienas iš Centro sąjungos lyderių E. Bičkauskas, dabartinės Moterų partijos pirmininkė K. Prunskienė, LDDP narys Č. Juršėnas nenorėjo, kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos. Nėra blogiau, kai valstybę valdo žmonės abejingi tautos likimui.

Renkant naująjį Seimą, gyventojams norėčiau priminti, kad negalima balsuoti už dvi partijas arba du kandidatus į šalies Parlamentą, nes biuletenis bus pripažintas negaliojančiu. Svarbu taip pat iš namų nepamiršti pasiimti balsavimo pažymėjimo ir pasą.

Linkiu sėkmės Seimo rinkimuose.
Aloyzas Boleslovas ALEKNA
Subačius

Kasdienybės sukuryje

Akių žvilgsnis viską pasako

Norisi prisiminti vieną "Atgaivos" sakinį: "Pažvelkime vieni kitiems į akis, tegu jose nebūna melo ir apgaulės".

Is tiesų ar dažnai mes žiūrime vieni kitiems į akis, ar sutinkame vienas kito žvilgsnį? Ir koks tas žvilgsnis? Drašinant ar jaudinantis, pritariantis ar smerkiantis, mylintis ar žavintis? Kas atsakys? Turbūt tik tas, kuris nebijo drąsiai žvelgti draugui į akis. Todėl, kad akys viską pasako. Todėl, kad jos - žmogaus vidinio pasaulio išraiška. Todėl, kad jose atsispindi visas mūsų gyvenimas.

Ir jeigu žmogus niekam nėra nieko blogo padaręs, jis nenusisuku kalbėdamas su kitu. Jis žiūrės į tave ir tarsi klaus: "Kodėl tu žiūri į šalį? Ko tu bijai?" Argi mummyse jau tiek daug blogio, tiek melo, kad negalime pažvelgti vienas į kitą? Netikiu.

Kiekvienas žmogus, koks jis bebūtų, širdies gilumoje yra geras, savaip nuoširdus ir atviras. Tik per daug užsidarę likome, svetimi tapome. Praeina vienas pro kitą vos išardami "labas" ir nuskubame. Tik kur skubame? Sustokim, pasižiūrėkim vienas į kitą. Akys niekada nemeluoja. Jos pagaus, padės bėdos išstikam, džiaugsis sykiu su tavim,

liūdės ir verks, kai tu bus liūdna, juoksis, kai šalia tavęs stovės laimingas žmogus.

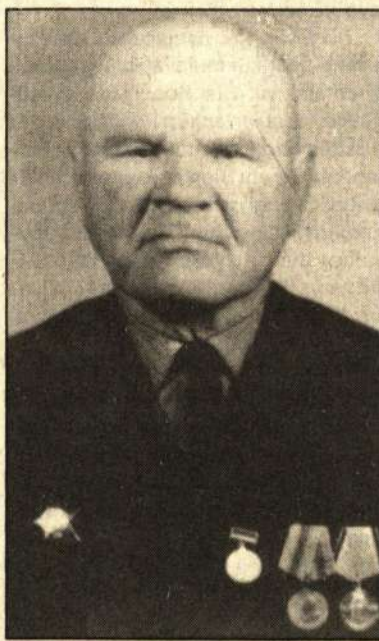
Nieko nėra brangesnio už šiltą, mielą akių žvilgsnį. Ir jeigu suaugęs žmogus žvelgia į tave mylinčiomis, tyromis akimis, tai tiesiog nuostabu. Juk akys išsako jo širdies meilę, apibūdina dvasinį pasaulį. Jos padeda gyventi ir mylėti, tikėti savimi ir šalia esančiais.

Akys išduoda ir mūsų nuovargį. Jos nieko nenuslepia. Jos - mūsų veidrodys. Tik dulkes nuo veidrodžio nuvalai, o pavaergusiam akių žvilgsniui reikia poilsio. Gal kartais visai nedaug, o gal ir amžinybės. Žmogus jaučia, kodėl jo akys pavargusios, ko kartais liūdnai žvelgia į tave. Ir būtina atskubėti į pagalbą. Gal geras žodis, o gal tavo akių žvilgsnis nuskaidrins nuotaiką. Patikėkit, daug daugiau galima pasakyti akimis negu žodžiais. Tik pamatykime vieni kitus, nenusisukim praedimais, nesukibėkim. Pasitikim ateinančius savo tyru žvilgsniu ir palydėkim nueinančius, linkėdami sėkmės ir dvasinės ramybės.

Vida PALIONIENĖ
Žaidelių pradinės mokyklos mokytoja

Genocidą vykdė ir savieji, ne vien okupantai

Istorijos puslapiai

Nuotraukoje: Juozas Ramonas.

tais. Padedant anglams ir Amerikai, Tarybų Sąjunga bus nugalėta". Po to klausė: "Nuo kada ir dėl kokios priežasties Jūs nusistatėte prieš Tarybų Sąjungą?" Ir dar pakio popierių pasirašyti. Kai priėjau prie stalo ir pasirašiau, Dulniov kirtu naganu rankena į mano palenką galvą. Pripuolė ir vertėjas Petrusis. Musė tol, kol netekau sąmonės. Ją atgavau tik rytojaus dieną. Galva ir veidas buvo apkrešę krauju.

Vėliau apie tą laiškų rašymą turėjau prisipažinti, nes jie buvo rasti žuvus partizanams Jurgiui Labakojui - Rūkiui ir Flarjonui Kulikauskui - Liūtiui. Jūs buvau įteikęs, kad atspausdintų laikraštelyje "Gedimino pilis". Ir atgavau tu šesį straipsnių tam laikraščiu.

1948 m. spalio 5 d. man buvo pateikta pirmoji kaltinamoji išvada - nutartis, patvirtinta Kupiškio apskrities MGB viršininko Matulaičio. Nutartį buvau priverstas pasirašyti, nes mano kaltę įrodė užverbuotas agentas Miškas. Liudijio Vaišvilienė ir V. Kavaliūnas. Miškas mirė jaunas nuo besaikio gėrimo. Nebėra gyvų ir kitų dviejų mano bylai pakenkusiu liudininkų. Iš viso jų buvo apklausta 16, bet kiti man nepakenkė, tik dar padėjo. Papulkininkio Leonovo išduotoje pažymoje su nuoroda "visiškai slaptai" pažymima: "Atsižvelgiant į tai, kad šioje byloje pagal operatyvinį planą negalima apklausti Miško iškelti viešumom ir pasitelkti teisme kaip liudininką, A. Šimėno kaltinamąjį medžiagą pateikti svarstyti "Ypatingam pasitarimui" prie SSSR Saugumo ministerijos". Leonovas raštu siūlė man numatytą taikyti 19-58-8 str. perkvalifikuoti į 17-58-8 str., nes aš neva

terore nedalyvavęs, o tik žinojęs apie tai. O tai reiškė, kad karo tribunolas manęs negalėjo teisti. Būčiau gavęs 25 metus, tačiau man skyrė kalėti 10 metų ypatingo režimo lageryje.

Buvau tardomas ir dėl ryšio su Merkio būriu, bet tvirtų įrodymų ir liudininkų neturėjo tik įtarė pagal agento Juozo pranešimus. Išgauti prisipažinimą bandė mušimu ir įvairiom psichologinio spaudimo formom.

Antrą kartą buvau smarkiai sumuštas

tardytojo jaunesniojo leitenanto Gusevo, vertėjo, vietinio ruso Mumikovo ir Subačiaus valsčiaus skreby vado Juozo Ramono. Mane tardant, apie 23 val. atėjo Ramonas. Pasiveikines su tardytoju ir vertėju, paklausė: "Kak raskryvaetsa?" Gusevas atsōvė: "Da net, svolač!" Ramonas priešė šveitė man kumščiu į galvą, aš nuvirtau nuo kėdės, o jie visi trys pradėjo mane spardyti kojomis, kol netekau sąmonės. Nejutau, kada atsidūriau KPZ. Dieną, kai atgavau sąmonę, visas kūnas skaudėjo, buvau išmargintas mėlynėmis.

Juozas Ramonas buvo kilęs iš Panevėžio apskrities Subačiaus valsčiaus Pavašakių kaimo. Jo tėvas turėjo 25 ha ūkį. Nuo revoliucijos laikų visa ši šeima buvo kairiųjų pažiūrų. Vokiečių okupacijos metu vieną Ramono brolių Kupiškioje sušaudė. Buvo atėję ir Juozo areštuoti, bet jis apsimetė silpnopročiu, todėl paliko pasakę: "Ką čia su dumium prasidėsi". Po to jis dingio ir slapstėsi. Antrą kartą okupavus Lietuvą komunistams, 1944 m. J. Ramonas vėl atsirado ir tapo skreby vadu. Brolis Justinas taip pat pasirinko skrebo gyvenimą. Oi daug jie apie Subačių nužudė nieko nekaltų žmonių! Daug kentėjo žmonės nuo šių Lietuvos kolaborantų. Juozas savo ranka nušovė tikrą pusbrolių beginklį Petrą Ramoną, o dėdės šeimą ištrėmė į Sibirą.

Budeliai sulaukė šuniško likimo. Juozas buvo didelis kyšininkas ir girtuoklis, mažai išsilavinęs, tik tris skyrius baigęs. Kai skreby neberekėjo, nuėjo dirbti į melioraciją. Nukentėję žmonės jį dažnai nugirdė apmušdavu. Taip ir mirė begerdamas, tik 50 metų sulaukęs. Dukra, būdama komjaunuolė, ištėkėjo už saugumie-

čio Ivanovo ir kartu su juo per 1948 m. trėmimą su automatais varė žmones į vagoną. Vėliau su Ivanovu išsikyrė, susirado kitą ir vėl išsikyrė. Sūnus prisigėrė ir prieš pusantų metų pasikūrė.

Baigdamas pasakoti apie kai kurias savo praecities vargus, noriu pabrėžti, kad dėl mūsų tautos genocido kalčiausias yra tie, kurie kolaboravo su okupantais, šliaužiojo prieš juos. Jie turėtų už tuos darbelius atsakyti teisme. Nė vienas plaukas nenukridavo nuo galvos be pirmųjų sekretorių "palaiminimo". Ne veltui už kiekvieną smulkmeną genocido vykdytojai raštu atsiskaitydavo LKP (b) Centro komiteto pirmajam sekretoriui, Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui, vidaus reikalų ministru, na, žinoma, ir Maskvos klerkams.

Man ramybės nedavė ir sugrįžus iš lageryų. Net apsigyventi Lietuvoje neleidė. O jeigu kam leido, tai bandė užverbuoti. Mane patį į šias pinkles norėjo įvilkti Troškūnų rajono saugumietis. Teko su žmona ir ką tik gimusiu vaiku bėgti už Ukrainą, dirbti anglų kasyklose. Galvojau bus ramiau, kai dingsiu iš tų budelių akiračio. Atsikėlus į Panevėžį, po 2,5 metų vėl buvau priverstas ketyvertis, metams išvažiuoti į Estiją. Ačiū Dieviui, nei Ukrainoje, nei Estijoje niekas netrukė ramiai gyventi. O Lietuvoje nuolat buvau persekiojamas.

Šie mano gyvenimo epizodai įrodo, kad viskas priklausė nuo vietinių kolaborantų. Skaitytojams apie tai papasakoti paskatino gauta budelio Ramono nuotrauka.

Antanas ŠIMĖNAS
LPKTS Panevėžio skyriaus tarybos istorinės grupės vadovas

Taip susiklostė gyvenimas, kad, būdamas dar keturiolikos metų, tapau partizanų ryšininku. Teko patirti visko: ir šilto, ir šalto, ir juodo, ir balto... 1945 metais priėmiau priesaiką, kurią šventai vykdžiau. Padėjau Antano Slučkos - Šarūno rinktinei, kurios būriu vadu buvo Petras Masilionis - Napaleonas. Kai 1946 m. pastarasis žuvo, užmezgiau ryšius su Juozo Valonio - Merkio būriu ir talkinau jam, kol mane 1948 m. rugsėjo 22 d. suėmė. Kadangi savo bylos kai kurios kaltinamosios medžiagos pasidarė kopijas, nutariau kai ką paskelbti ir spaudoje.

Mane sulaukė Viešintų MGB viršininkas kapitonas Boičenko einant į darbą Viešintų pieninės anksčiau sekmadienio rytą. Jis perskaitė 1948 m. rugsėjo 22 d. nutarimą dėl mano arešto. Tą nutarimą buvo pasirašęs Kupiškio apskrities MGB viršininkas vyr. leitenantas Matulaitis. Areštą sankcionavo Lietuvos TSR pasienio karinio prokuroro padėjėjas Skorikovas. Tą dieną buvau su sargyba nuvežtas į Kupiškio saugumą. Tos pačios dienos vakare (20 val.) nuvedė į parengtinį tardymą. Kvotė tardytojas vyr. leitenantas Dulniov, o į lietuvių kalbą vertė jaunesnysis leitenantas Valentinas Petrusis (prieš porą metų jis mirė). Tardė labai trumpai - iki 22 val. Supažindinę su visomis procedūromis ir pareikalavę, kad pasirašyčiau, uždavė klausimus: "Kodėl Jūs parašėte straipsnius, laiškus Ramono vardu, o ne kieno nors kito?" Atsakiau: "Dėl to, kad Ramonas - Subačiaus valsčiaus "liaudies gynėjų" viršininkas". Klausimas: "Na ir kas?" Atsakiau: "Visus skrebus aš laikau lietuvių tautos išdavikais dėl to, kad jie kovoja prieš partizanus, juos ir kitus nekaltus žmones žudo, o aš jų galiu... Trėmėt nekaltus žmones 1948 m. gegužės mėnesį ir t. t... Laikau jus okupan-

Rašo kiti laikraščiai

Komentuodamas prieš kurį laiką Lietuvos prezidento per televiziją pasakytą kalbą, kurioje jis paragino žmones nebijoti Rusijos energetikos komplekso firmų, "LITERATŪRA IR MENAS" pastebi: "Prezidentas teigė, jog valstybė visur išlaikysianti savo rankose pagrindinius valdymo svetus. Išgirdus tokį argumentą atrodo, jog čia jau kalba koks "Radio šou" herojus.

Juk valstybė tvirtai valdė ir "Jūrą", ir Valstybinį komercinį banką, ir daugybę kitų ekonomikos struktūrų, kurios arba buvo išvotos, arba buvo paverstos valstybės pinigų perpumpavimo į "Klano" kišenės kanalais. Naujausias pavyzdys - Žemės ūkio ministerijos veikla.

Juoką tad kelia kalbos apie valstybės garantijas, valstybės poveikį. Yra tik žmonių bei "Klanų" poveikis, o jie jokių garantijų Lietuvos žmonėms neduoda, nes tą funkciją televizijoje turi atlikti ir atlieka prezidentas. O prezidento garantijos, švelniai tariant, keistokos.

Pasižymėjęs Maišiagalos memorandumo diplomatija ir parodęs tikrąsias Lietuvos vadovų intelektualines galias, vėliau jis atvira kritika gynė jau visiškai susikompromitavusius A. Šlezevičių bei buvusį vidaus reikalų ministrą R. Vaitekūną, kuris dabar sėkmingai darbuojasi uždaroroje akcinėje bendrovėje, turinčioje ryšių su "Vilniaus brigada". Tiesa, nepavyko buvusį premjerą padaryti ambasadoriumi Anglijoje, tačiau kiti du anos pagarsėjusios trijulės nariai puikiai darbuojasi iki šiol: R. Šarkinas iš finansų ministrų kėdės persėdė į Lietuvos banko valdytojo kėdę, o K. Ratkevičius iš to banko perėjo į Valstybinį komercinį baigtį tvarkyti EBSW reikalų. Nuo valstybės finansų jį rankų taip ir neatitraukė. Valstybinio komercinio veikla jau visiems žinoma, o pagrindiniai herojai šypsosi sau pro ūsus - dabar jau valstybė į jų kišenę pils naujus milijonus. Stebėtina, jog net aktyvioji opozicija nesigilino nei į R. Šarkino, nei į K. Ratkevičiaus veiklą. Na, nerūpi jiems tie reikalai, tai turėtų rūpėti prezidentui. Juk aiškinaut Maišiagalos memorandumo svarbą pabrėžiama, jog prezidentas "turis teisę".

Taip, prezidentas turi teisę, bet juk turi turėti ir priedermį. Tačiau vargu kam kas galėtų pasakyti, kaip tos priedermės realiai atliekamos. Lietuva kaip jūrų valstybė sužlugdyta (net kontrolieriai apie tai kalba) - prezidentui neįdomu? Benamiai, mokyklų nelankantys vaikai - ar įdomu? Gyvenimo trukmė mažėja, tauta išmiršta - įdomu? Valdancijų moralė - įdomu? O ta moralė išties keistai atrodo. Ką jau čia kalbėsi apie buvusios ir esamos nomenklatūros moralę, kai Vilniaus universiteto, mokslo šventovės, kuri, atrodyt net juodžiausiais laikais turėtų puoselėti pagrindines humanistines vertybes, dorovinius principus, rektorius R. Pavilionis atvirai pareiškia, jog jam nesvarbu, kas finansuoja aukštąją

mokyklą, jis mielai priimtų ir nusikaltėlių pinigus.

Jei jau Vilniaus universiteto dvasingiesiems nesvarbu, kas išlaiko, tai kodėl turėtų būti svarbu prezidentūrai ar Seimui?"

Pinigų skolinimosi iš užsienio temą nagrinėja "LIETUVOS AIDAS". Žurnalistės V. Zinkevičienė ir B. Kubilinskienė skaitytajams pateikia žinomų ekspertų ir ekonomistų nuomonę. Zėnonas Petkus, makroekonomikos ekspertas iš JAV: "Apskritai mane šokiruoja toks paskolų ėmimas. Lietuva jau yra prasiskolinusi. Jei gu valstybė ir toliau skolas padenginė skolindamasi vidaus ir užsienio rinkoje, vėliau, kokia bebūtų valdžia, vėl reikės skolintis, nes nuolat trūks pinigų. Nebent kas pasikeistų. Didžiausia pasikeitimų galimybė ta, kad valdančioji partija praras savo mandatą. Atėis nauja partija ar partijų koalicija, ji privalės vykdyti kažką biudžeto politiką. Nauja vyriausybė pateks į nepavydėtiną padėtį - kiek buvo įmanoma skolintis, jau pasiskolinta. Ir ne tik tai: dėl palūkanų už visas paskolas atsiras naujų biudžeto išlaidų... ir vėl neišvengiamai teks skolintis. Ši valdžia Lietuvą įsuko į pragarišką skolų ratą, vedantį prie valstybės bankroto.

Tokie sprendimai, kai beveik žinai, kad tuoj praras mandatą - tai puikus būdas paskandinti naują Vyriausybę".

Profesorius Kęstutis Glaveckas: "Atrodo, kad paskolos iš Merrill Lynch International" už 23 proc. paėmimą lėmė artėjančių rinkimų valdančiosios partijos politiniai, o ne ekonominiai motyvai. Buvo siekiama gauti pinigų daug ir greitai, mažai galvojama apie ekonominį pagrįstumą ar skolų grąžinimo procesą. Tai, matyt, ir yra vienas veiksnys, lėmusių, kad nebuvo ieškoma kitų institucijų, kurios galėtų suteikti paskolą geresnėmis sąlygomis".

Trūksta pinigų miestui tvarkyti ir apšviesti" - tokį straipsnį spausdina "PANEVĖŽIO RYTAS". Jame teigiama: "Biržų rajono savivaldybės vietinio ūkio skyriui komunalinėms reikmėms iš savivaldybės biudžeto šimet buvo skirta 1235 tūkst. litų. Per devynis šiuo metų mėnesius jau panaudota 850 tūkst. litų.

"Iš savivaldybės biudžeto šimet mieste neasfaltavome nė kvadratinio metro gatvės, nepaklojome nė vienos šaligatvio plytelės", - sakė vietinio ūkio skyriaus viršininkas Petras Januškevičius ir paaikškino, kad dalis Vytauto, J. Basanavičiaus, Vėjo gatvių Biržuose buvo asfaltuotos iš Respublikinio kelių fondo lėšų.

"Iš mums skirtų pinigų negalėjome nė vieno namo mieste nudažyti - lopome klaurus stogus, ginamės nuo šiukšlių", - sakė viršininkas.

Daugelis biržiečių skundžiasi, kad Biržuose vakarais ir rytais tamsu. P. Januškevičius sakė, kad miestui apšviesti buvo skirta tik 211 tūkst. Lt, tad apšvietimas Biržų gatvėse dabar įjungiamas tik kelioms valandoms vakarais.

Koncertų salėse

"Hiperbolės" sugrįžimas

Tiems, kuriems dabar 30-40 metų, "Hiperbolė" primena pačius gražiausius gyvenimo metus. Tai lyg ir jaunystės simbolis. Todėl, kai šis vokalinis - instrumentinis ansamblis vėl atvažiuo į Kupiškį, prieš koncertą užkalbinai jo atstovų spaudai Viktorą PRAPRĄ.

- Po ilgos pertraukos jūs vėl visi scenoje...

- Pasiilgom susitikimų su klausytojais. Nusprendėm vėl parodyti, ką galim. "Aš vėl dainuosiu" - tai mūsų naujojo albumo pavadinimas. "Atostogos" tęsiasi nuo 1984 metų liepos mėnesio. Tuomet koncertavom Panevėžio stadione. Tiesa, kelis koncertus buvom surengę 1991 m. Dabar užsimoję rimtam sceniniam darbui. Dainuosim ir grosim, kiek jėgos leis.

- Ar grupės nariai tie patys, pasikeitimų nėra?

- Ne, nėra. Ansamblio sudėtis tokia pat kaip ir prieš 12 metų. Esam visi vilniečiai. Labai draugiški, gerai sutariam. Nieko keisti nežadam. Muziką daugiausia kuria Igoris Berinas ir Ričardas Bartusevičius. Jie taip pat groja gitaromis. Michailas Garberis - mūsų vadovas ir pagrindinis vokalistas. Aš groju klavišiniais ir dainuoju. Arvydas Šnaras - mušamųjų tramdytojas. Tiek mūsų ir tėra.

- Kokia jūsų naujoji programa?

- Joje - senos, geros dainos ir 6 naujos iš albumo "Aš vėl dainuosiu". Tikimės, kad ir naujosios klausytojams patiks, kupiškėnai jas pamėgs.

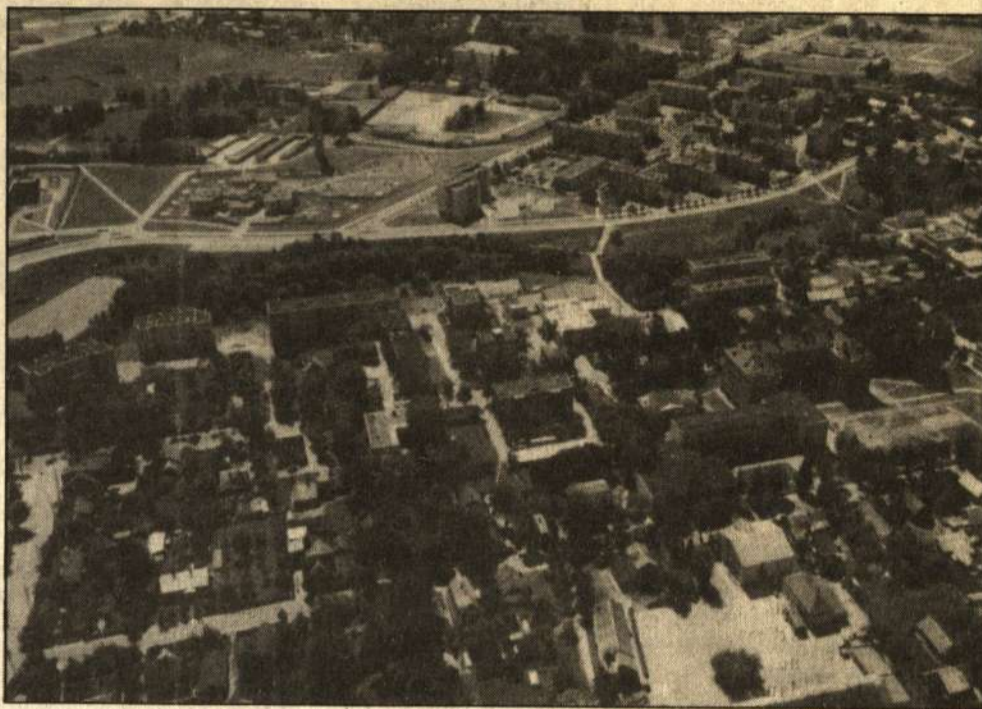
- Gal galėtumėt pateikti kokį įdomesnių faktų iš koncertinio gyvenimo?

- Įdomi detalė, kad Kupiškį mes koncertavom lygiai prieš 13 metų, 1983-aisiais. Tada surengėm du koncertus ir abiejuose salė buvo pilnutėlė (kaip ir šį kartą - R. Š.). Negalim pamiršti ir tokio įvykio. 1980 m. Anykščiūose atidarėm naujus kultūros namus ir pakvietėm šventę mus koncertuoti. Per koncertą jaunimas taip įsisiautėjo, kad visas kėdės sulaužė. Mums išvykus, anykštėnams teko tuoj pat daryti kapitalinį remontą. Tada jie davė žodį nekviesti mūsų iki tol, kol neateis laikas naujam kultūros namų kapitaliniam remontui. Į Anykščius nuvykom tik šimet, praėjus 16 metų po anuometinio išsiskyrimo.

Atsiveikindama su "Hiperbolės" vyrais palinkėjau jiems karybiškos sėkmės, pilnų salių klausytojų ir dažniau atvažiuoti į Kupiškį.

Po valandėlės mugraudėjo (tiesioginė šio žodžio prasme) koncertas, munešdamas mus į jaunystės dienas, išjudindamas net ir pačius pasyviausius klausytojus. Vėl skambėjo ir naujos, ir gerai žinomos dainos "Kai nieko neturi", "Išgalvoju lietu", "Sudie, mergaitė", "Aš dar dainuosiu" ir kitos. Temperamentingėsi kupiškėnai šoko, kiti lingavo, plojo, dainavo kartu su M. Garberiu. Kultūros namai nenukentėjo, kėdės liko sveikos. Audringais plojimai padėjo kitiems vilniečiams užvilkti koncertą, už trumpą, bet gražią sugrąžintą jaunystės akimirką.

Rima ŠIKŠNIENĖ

Kupiškis iš paukščio skrydžio.

Iuozo KRAUJŪNO nuotr.

Skaitytojų laiškai

"Sidabrinės gijos" dešimtmetis

Pirmąjį spalio šeštadienį iškilmingai paminėtas Antašavos etnografinio ansamblio "Sidabrinė gija" dešimtmetis. Per šį laiką kolektyvas mažai pasikeitė. Nuo pat jo įsikūrimo pradžios su šiuo ansambliu nesiskiria D. P. Kazlai, A. F. Užusieniai, D. A. Gurkliai, E. J. Klybai, V. Dyrinė, V. Samulionienė, B. K. Vezbergai ir kt. Į kolektyvą įsiliejo ir naujų, jaunų šeimų: Anikevičiai, Urbonai, Steponavičiai.

Sukakties progą mėnėjimo dalyviai pirmiausia pasuko į

Antašavos bažnyčią, kur buvo aukotos šv. Mišios. Paskui iškilmės tęsėsi kultūros namuose. Vakara labai išradingai vedė viešnia iš Kupiškio V. Morkūnaitė. Pasveikinti sukaktuvinių ir surengti koncerto atvyko saviveiklininkai iš Naivių, Paketurių, Vabalninko, Ramonalių. Kolektyvo vadovė B. Vezbergienė ir kultūros namų direktorė V. Murolienė gavo daugybę dovanų ir gėlių. Gražūs palinkėjimai buvo skirti visiems ansambliciams. Sveikinimo žodį tarė ne tik iš

kitur svečiuosna atvažiuojančių siveiklos entuziastai, bet ir "Antašavos centro" žemės ūkio bendrovės vadovas A. Šatinskas, Kupiškio kultūros namų direktorė V. Samulionienė ir kitos darbuotojos, Seimo narys A. Vaižmužis. Jis taip pat perskaitė Seimo pirmininko Č. Juršėno sveikinimą.

"Sidabrinės gijos" kolektyvas nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie šią įspūdingą šventę materialiai parėmė.

Janina LAUCIUVIENĖ
Antašava

Atėjo šviesa

Įpusėjo ruduo. Gamta pasipuošė gražiausiomis spalvomis. Žmonės skuba tvarkyti daržus, laukus, nuima paskutinį derlių. Nors darbų dar daug, tačiau šv. Pranciškaus atleidusio Subačiūje parapijiečiai gausiai dalyvavo.

Mes džiaugiamės ne per seniausiai į mūsų bažnyčią Vyskupo dirbti paskirtu jaunu,

žvaliu, energija trykstančiu klebonu Algiju Neverausku. Jam čia triūsiant, rodos, ir bažnyčia nušvito. Tik gaila, kad buvęs sugriovė kleboniją ir pirkta name neatsirado vietos naujajam apsigyventi.

Darbo turi daug. Su krantiniais lapais vis daugiau ir subatėnų išeina į Anapilį. Klebonui nuolat tenka dalyvauti lai-

dotuvėse. Tačiau jis suspėja nuvykti ir į miestelį, su tenyčiais gyventojais atkalba rožinį. Su visais paprastas, mandagus, moka bendrauti. Tik to laiko vis trūksta.

Duok, Dieve, jam sveikatos, kantrybės nepalūžti šiame didingame darbe.

Aldona KLIMIENĖ
Subačius

Džentelmenai seniau ir dabar

Vaikystėje dažnai tėtė mane veždavosi į turgų vežimo pasaugot. Buvau smalsi, viską įdėmiai stebėdavau.

Važiuojant pro bažnyčią, tėvelis ir kiti vyrai nukeldavo kepurę ir išdardavo: "Garbė Jėzui Kristui!" Taip darydavo ir pravažiudami kryžių. Jeigu tekdamo pradarėti palei kapus, vėl kilsteldavo kepurę ir sakydavo: "Amžiną atilsį duok mirusiems, Viešpatie!" Kai į trobą užėidavo kaimynas, sveikindavosi jau minėtais žodžiais: "Garbė Jėzui Kristui!" arba "Sveiki gyvi!" Išcinant namo, buvo įprasta sakyti: "Sudiev!"

Prieš valgant ir po valgio visi

persižengdavom. Kaimynas, užsukęs į trobą ilgėsim pokalbui, nusiimdavo kepurę. Jos pakėlimu vyrai sveikindavo sutiktą moterį.

Dabar - kiti laikai. Dauguma vyrų pro bažnyčią, kryžių ar pro kapines praicina kaip pro kelmą, tarsi jų nepastebėdami. Kartais prie buteliuko ir užkandos sėdi su kepurėmis. Troboje - taip pat. Sveikinantis kepurę kilsteli tik kunigas arba labai išsilavinęs žmogus. Žegnotis vis dar vengiama ligoninėje ar prieš sėdant užstalinės pasistiprinti, kad aplinkiniai nepasijuoktų. Kepurėti vyrai dažnai ir per televizorių kalba.

Seniau viešai glamonėjantis jaunimo vaikai nematydavo. Šiuo metu visai Lietuvai iš televizoriaus ekrano nuogi užpakaliai rodomi. Mokyklose viskas leidžiama, uždrausto nieko nebeliko. Tad nenuostabu, kad ir vaikai jau gėdos jausmą praradę. O dar stebimės, kodėl toks jaunimas ir suaugusieji. Nuogaštajam, kad ir gamta pasikeitusi, nebe tokia, kokia buvo anksčiau. Manau, jog atcityje ji dar labiau pablogės, nes nieko nebėra švento. Tai Dievo baismė už mūsų nuodėmes.

Aldona STROLIENĖ
Migonys

A T A

Kupiškio rajone spalio 7-13 dienomis

Darius POVILONIS,	g. 1980 m.,	Naivių k.
Algirdas RIBOKAS,	g. 1954 m.,	Skapiškio gelež. st.
Pranciškus MAIŽVILA,	g. 1919 m.,	Atkočiškių k.
Jonas RASIMAVIČIUS,	g. 1908 m.,	Subačius
Jonas Povilas ZAKARAUSKAS,	g. 1938 m.,	Aukštupėnų k.
Stasė JAKŠIENĖ,	g. 1951 m.,	Drulėnų k.
Ona KAMARAUSKIENĖ,	g. 1913 m.,	Kupiškis

Nuoširdžiai užjaučiame gimines ir artimuosius.

Parduodamos ekologiškai švarios lenkiškos veislės bulvės. Jos labai skanios, atsparios ligoms, išaugintos be mineralinių trąšų ir chemikalų. 50 kg tokių maistinių arba sėklinių bulvių kainuoja 20 Lt, o pašarinės - 10 Lt.

Ten pat galima nusipirkti ir kultūrinių veislių lazdynų bei aklimatizuotų graikiškų rieušmedžių. Vieno sodinuko kaina - 10 Lt.

KREIPTIS: G. ŠILINIS, SLAVINČIŠKIO K., TEL. 51-271.

Į Išėkis Viešpaties globoje, ešelonų broli Valerijonai Balvočiau. Mirtis išskyrė mus.

Netekus mylimo vyro ir tėvelio, reiškiamė gilią užuojautą vėlionio žmonai Alfonsai, dukroms ir sūnums.

LPKTS Kupiškio skyriaus taryba

Parduodama: vilkikas ZIL-130 BI su autofurgonu (10 tonų), kaina - 1000 dolerių; buitinės medžio tekinimo staklės "Precizika"; 8 kub. m (apie 6 tonų) talpos statinė kurui ant ratų. Kaina - 1000 Lt. Tel. 53-274.

Nuo š. m. spalio 24 dienos Kupiškio rajono centrinės ligoninės poliklinikos patalpose pradės veikti higieninis dušas. Dirbsime: ketvirtadienį, penktadienį - nuo 12 iki 19 val., šeštadienį - nuo 9 iki 14 val. KVIEČIAME APSILANKYTI. Ligoninės administracija

PATIKSLINIMAS

Prėjusiam mūsų laikraščio numeryje buvo paskelbtas netikslus Skverbų 19-osios rinkimų apylinkės balsavimo patalpų adresas. Ši apylinkė įsikūrusi ne Skverbų žemės ūkio bendrovės dispečerinėje, bet Subačiaus seniūnijos administraciniame pastate. Atsiprašome.

PIRMADIENIS, X.21

●●● LIETUVOS TV

17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Anglų mokomoji programa vaikams.
18.25 Baltarusių programa.
18.40 Žinios.
18.50 Programa vaikams.
19.20 Pirmasis kanalas.
19.35 Koncertas.
20.00 "01... 02... 03..."
20.20 Reklama.
20.30 Panorama.
20.55 Reklama.
21.05 Sporto studija.
21.15 Prancūzų kino vakaras. F. "Pamestinukas Fransua".
22.55 Birštono džiazas.
23.10 TV anonsas.
23.15 Vakarų žinios.
●●● TELE-3
7.55 Programa.
8.00 CNN naujienos.
8.30 "Iš pirmų rankų".
8.40 F. "Santa Barbara".
9.20 F. "Kelias į dangų".
17.30 Programa.
17.35 "Sveikatos apsaugos reforma".
18.00 Animac. f.
18.25 "POP TV".
19.20 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara".
20.30 Muzika.
20.55 Sporto naujienos.
21.05 F. "Lozorius".
22.00 Žinios.
22.10 "Detektorius".
22.35 "Pasaulio sportas".
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.10 F. "Majamio policija".
●●● LNK
7.25 Programa.
7.30 Ryto ratas.
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 "Be namų negerai...".
15.50 Programa.
15.55 "Kritikas".
16.20 "...prieštarauk!".
17.20 "Iš pirmų rankų".
18.10 "Vėjas gluosniuose".
18.35 "Be namų negerai...".
19.25 Teleparduotuvė.
19.30 "Europos mozaika".
20.00 Žinios.
20.20 "Benio Hilo šou".
20.50 Telekazino.
21.00 F. "Mamos, žmonos ir meilužės".
22.00 Tangomanija.
22.25 Radijo šou.
23.00 Žinios.
23.15 Animac. komedija.
●●● BALTIJOS TV
8.30-17.50 BBC programa.
17.50 Programa.
18.00 "Taip sukasi pasaulis".
19.00 F. "Berko dėsnis".
20.00 NBA apžvalga.
20.30 F. "Manuela".
21.00 Vaid. f.
23.05 F. "Dempsis ir Meikpis".
24.00-8.30 CNN programa.

ANTRADIENIS, X.22

●●● LIETUVOS TV

7.00 "Labas rytas".
9.00 "01... 02... 03..."
14.00 Lietuvos futbolas.
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Laida lenkų kalba.
18.40 Žinios.
18.50 TV anonsas.
18.55 Programa vaikams.
19.20 "Mūsų namas".
19.30 TV forumas.
20.20 Reklama.
20.30 Panorama.
20.55 Reklama.
21.05 Sporto studija ir loterija "Perlas".
21.15 F. "Pavyk vaivorykštę".
22.05 "Ženkliai".
22.35 Koncertas.
23.15 TV anonsas.

23.20 Vakarų žinios.

●●● TELE-3

8.00 CNN naujienos.
8.30 "Iš pirmų rankų".
8.40 F. "Santa Barbara".
9.20 F. "Kelias į dangų".
17.30 Programa.
17.35 "Naujienos. Nuomonės".
18.00 Animac. f.
18.25 "Kalifornijos svajokliai".
18.50 "Iš pirmų rankų".
18.55 "Prisistato Lietuvos ūkio partija".
19.20 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara".
20.30 "Kompiuterio stebuklai".
20.55 Sporto naujienos.
21.05 F. "Volkeris, Teksaso reindžeris".
22.00 Žinios.
22.10 "Europos kaleidoskopas".
22.35 "Karštas trikampis".
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.10 F. "San Francisko gatvės".
●●● LNK
7.25 Programa.
7.30 Ryto ratas.
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 "Be namų negerai...".
15.50 Programa.
15.55 "Byvis ir Tešlagalvis".
16.20 Holivudo žinios.
16.50 "Pasimatymas".
17.20 Audrius Giržadas pristato.
18.10 "Vėjas gluosniuose".
18.35 "Be namų negerai...".
19.25 Teleparduotuvė.
19.30 "Europos mozaika".
20.00 Žinios.
20.20 Benio Hilo šou.
20.45 Telekazino.
20.50 "...prieštarauk!".
21.55 "Lietuvos ryto televizija".
22.30 Trys su puse.
23.00 Žinios.
23.15 "Byvis ir Tešlagalvis".

●●● BALTIJOS TV

8.30-17.50 BBC programa.
17.50 Programa.
18.00 "Taip sukasi pasaulis".
19.00 F. "Dempsis ir Meikpis".
20.00 "Už kampo...".
20.30 F. "Manuela".
21.00 Vaid. f.
22.35 F. "Karštos galvos".
23.30 NBA: žvilgsnis iš arčiau!
24.00-8.30 CNN programa.

TREČIADIENIS, X.23

●●● LIETUVOS TV

7.00 "Labas rytas".
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Gyvoji prancūzų kalba.
18.40 Žinios.
18.50 TV anonsas.
18.55 Programa vaikams.
19.25 Laida moksleiviams.
19.40 Koncertuoja grupė SBS.
20.20 Reklama.
20.30 Panorama.
20.55 Reklama.
21.05 Sporto studija ir loterija "Perlas".
21.15 "Krantas".
22.00 TV anonsas.
22.05 Vaid. f. "Arbatos meistro mirtis".
23.15 Vakarų žinios.
23.30 Vaid. f. "Arbatos meistro mirtis" tęsinys.
●●● TELE-3
8.00 CNN naujienos.
8.30 "Iš pirmų rankų".
8.40 "Santa Barbara".
17.30 Programa.
17.35 Muzika.
18.00 Animac. f.
18.25 "Kalifornijos svajokliai".
18.50 "Iš pirmų rankų".
18.55 "Žavūs ir drąsūs".
19.20 Žinios.
19.30 "Santa Barbara".
20.30 Muzika.
20.55 Sporto naujienos.
21.05 "Daktarė Kvin".
22.00 Žinios.
22.10 "Kinas, kinas, kinas...".
22.35 "Rinka".
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.10 "Jokenenas".

●●● LNK

7.30 Ryto ratas.
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 "Be namų negerai...".
15.50 Programa.
15.55 "Byvis ir Tešlagalvis".
16.20 Tangomanija.
16.45 "Viskas!".
17.05 "Žodžių mūšis".
17.40 Sveikatos ABC.
18.10 "Vėjas gluosniuose".

TELEVIZIJA

21.05 F. "Oro vilkas".

22.00 Žinios.

22.10 "TV statyba".

22.35 "Stilius".

23.00 "Iš pirmų rankų".

23.10 F. "Lozorius".

●●● LNK

7.25 Programa.

7.30 Ryto ratas.

9.00 Teleparduotuvė.

9.05 "Be namų negerai...".

15.50 Programa.

15.55 "Byvis ir Tešlagalvis".

16.20 Holivudo žinios.

16.50 "Šou bulvaras".

17.20 "Dar ne vakaras".

18.10 "Vėjas gluosniuose".

18.35 "Be namų negerai...".

19.25 Teleparduotuvė.

19.30 2x8.

20.00 Žinios.

20.20 "Pasimatymas".

20.50 Telekazino.

21.00 Audrius Giržadas pristato.

22.00 "Žmogūduosčių skyrius".

23.00 Žinios.

23.15 "Byvis ir Tešlagalvis".

●●● BALTIJOS TV

8.30-17.50 BBC programa.

17.50 Programa.

18.00 "Taip sukasi pasaulis".

19.00 F. "Dempsis ir Meikpis".

20.00 "Už kampo...".

20.30 F. "Manuela".

21.00 Vaid. f.

22.35 F. "Karštos galvos".

23.30 NBA: žvilgsnis iš arčiau!

24.00-8.30 CNN programa.

KETVIRTADIENIS, X.24

●●● LIETUVOS TV

7.00 "Labas rytas".

17.55 Programa.

18.00 Žinios.

18.10 "Tele bim bam".

17.40 Žinios.

18.50 Programa vaikams.

19.15 TV žaidimas "Milijonierius".

19.30 "Krikščionio žodis".

19.40 "Teleartelė".

20.20 Reklama.

20.30 Panorama.

20.55 Reklama.

21.05 Sporto studija ir loterija "Perlas".

21.15 "9 amatai".

22.00 "Konrado kavinės ruletė".

22.40 "Jaunimo estrada '96".

23.10 TV anonsas.

23.15 Vakarų žinios.

23.30 "Jaunimo estrada" tęsinys.

00.00 Sporto programa futbolo mėgėjams.

●●● TELE-3

8.00 CNN naujienos.

8.30 "Iš pirmų rankų".

8.40 "Santa Barbara".

17.30 Programa.

17.35 Muzika.

18.00 "Transformeriai".

18.25 "Detektorius".

18.50 "Iš pirmų rankų".

18.55 "Žavūs ir drąsūs".

19.20 Žinios.

19.30 "Santa Barbara".

20.30 Muzika.

20.55 Sporto naujienos.

21.00 "Daktarė Kvin".

22.00 Žinios.

22.10 "Kinas, kinas, kinas...".

22.35 "Rinka".

23.00 "Iš pirmų rankų".

23.10 "Jokenenas".

●●● LNK

7.30 Ryto ratas.

9.00 Teleparduotuvė.

9.05 "Be namų negerai...".

15.50 Programa.

15.55 "Byvis ir Tešlagalvis".

16.20 Tangomanija.

16.45 "Viskas!".

17.05 "Žodžių mūšis".

17.40 Sveikatos ABC.

18.10 "Vėjas gluosniuose".

18.35 "Be namų negerai...".

19.25 Teleparduotuvė.

19.30 "Europos mozaika".

20.00 Žinios.

20.20 "Šou bulvaras".

20.50 Telekazino.

21.00 "Dar ne vakaras".

22.00 "Kalėjimo viršininkė".

23.00 Žinios.

23.15 "Byvis ir Tešlagalvis".

●●● BALTIJOS TV

8.30-17.50 BBC programa.

17.50 Programa.

18.00 "Taip sukasi pasaulis".

19.00 F. "Dempsis ir Meikpis".

20.00 NBA: žvilgsnis iš arčiau!

20.30 "Manuela".

21.00 Valanda su Raimundu Ra-
jecku.

22.00 F. "Viskas iš pradžių".

22.30 F. "Dempsis ir Meikpis".

23.30 Erotinis šou.

24.00-8.30 CNN programa.

PENKTADIENIS, X.25

●●● LIETUVOS TV

7.00 "Labas rytas".

17.55 Programa.

18.00 Žinios.

18.10 "Stilius".

18.40 Žinios.

18.50 TV anonsas.

18.55 Programa vaikams.

19.25 "Telekatalogas".

19.40 "Tavo laikas".

20.20 Reklama.

20.30 Panorama.

20.55 Reklama.

21.05 Sporto studija.

21.15 "Muzikinis viešbutis".

22.00 "Laisvės alėja".

22.20 TV anonsas.

22.25 F. "Penki kampai".

23.15 Vakarų žinios.

23.30 F. "Penki kampai" tęsinys.

●●● TELE-3

8.00 CNN naujienos.

8.30 "Iš pirmų rankų".

8.40 "Santa Barbara".

17.30 Programa.

17.35 Muzika. 18.00 Animac. f.

18.25 "Karaoke rytas".

20.30 Panorama.

18.50 "Iš pirmų rankų".

18.55 "Žavūs ir drąsūs".

19.20 Žinios.

19.30 "Santa Barbara".

20.30 "Mokslas ir technologija".

20.55 Sporto naujienos.

21.00 "San Francisko gatvės".

22.00 Žinios.

22.10 "Majamio policija".

23.00 "Vizija".

●●● LNK

7.30 Ryto ratas.

9.00 Teleparduotuvė.

15.50 Programa.

9.05 "Be namų negerai...".

15.40 "Byvis ir Tešlagalvis".

16.05 Tarybinės kronikos.

16.55 2x8.

17.25 Baltojo katino svetainė.

17.55 "Nemuno ir Mituvos glė-
by".

18.55 Telekazino.

19.00 "Džinsai '96".

19.50 Teleparduotuvė.

20.00 Žinios.

20.20 "Plonytė mėlyna linija".

20.50 Telekazino.

21.00 "Taip. Ne".

22.00 "Gražuolė ir pabaisa".

23.00 Žinios.

23.15 "Viskas!".

23.35 "Venera".

0.00 Roko legendos.

●●● BALTIJOS TV

8.30-17.50 BBC programa.

18.00 "Taip sukasi pasaulis".

19.00 Valanda su Raimundu Ra-
jecku.

20.00 "Maski šou".

20.30 "Manuela".

21.00 Vaid. f.

22.55 "Maski šou".

23.40 Erotika.

0.15-8.30 CNN programa.

ŠEŠTADIENIS, X.26

●●● LIETUVOS TV

8.00 "Labas rytas".

10.00 "Sodų kraitė".

10.30 "Sveikata".

10.50 "Šarka".

11.20 Mūsų kalba.

11.50 "Kelias".

12.20 TV anonsas.

12.25 "Europos aikštė" - vokiečių
VDR TV kompanijos dokumen-
tinis žurnalas.

12.55 Šachmatų klubas.

13.05 F. "Udros įlankėlė".

13.30 Koncertas.

13.55 Lietuvos futbolas.

15.50 "Milijonierius".

16.05 "Nakviša".

17.05 Koncertas.

17.35 Animac. f.

18.00 Žinios.

18.10 TV anonsas.

18.15 "Telelego".

18.45 Dok. f.

19.35 "Kino pasaulyje".

20.20 Reklama.

20.30 Panorama.

20.55 Reklama.

21.05 Sporto studija ir loterija
"Perlas".

21.15 "Mūsų miesteliai".

22.10 F. "Viklifikas".

23.00 TV anonsas.

23.05 Koncertas.

23.20 Vakarų žinios.

23.35 Koncerto tęsinys.

●●● TELE-3

9.15 Animac. f.

9.40 "Džem".

10.05 Animac. f.

10.30 Animac. f.

11.00 "Kalifornijos svajokliai".